

15.12.2020

Asia/4

§ 269

Terho-säätiön tuottaman saattohoidon hankinta Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän alueelle ja pääkaupunkiseudun kunnille

HEL 2020-013526 T 02 08 02 01

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti

A) hankkia Terho-säätiöltä vaativan tason B saattohoitopalveluja ja vaativan erityistason C saattohoitopalveluja 208 200 euron vuosihinnalla kolmen vuoden sopimuskaudelle. Sopimukseen sisältyy myös kahden vuoden optio.

Hankinnan ennakoitu arvo sopimus- ja optiokaudella on yhteensä 1 040 000 euroa.

Hankinta toteutetaan suoraankintana Hankintalain 40 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan.

B) oikeuttaa sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtajan

- päättämään vähäiseksi katsottavista ja teknisistä muutoksista sopimusluonnokseen ennen sen allekirjoittamista
- allekirjoittamaan hankintapäätöksen perusteella solmittavan sopimuksen
- päättämään optiokauden käyttöönotosta
- päättämään sopimuksen irtisanomisesta ja purkamisesta.

Käsittely

Johtajalääkäri Laura Pikkarainen oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Laura Pikkarainen, johtajalääkäri, puhelin: 310 42617
laura.pikkarainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Palvelusopimusluonnos

2	Palvelusopimusluonnos (henkilötiedot suojattu)
3	Vaativan erityistason saattohoidon palvelukuvaus
4	Potilasohjauksen lääketieteelliset ja sosiaaliset kriteerit
5	Vuosikustannusmalli ja laskutustiedot

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, sosiaali- ja terveyslautakunta

Otteet

Ote

Terho-säätiö

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, sosiaali- ja terveyslautakunta

Liite 1

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Johtajalääkäri Laura Pikkarainen on kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Taustaa

Helsinki on osallistunut HUSin johdolla käytyihin neuvotteluihin uudesta sopimuksesta vaativan tason B saattohoitopalveluja ja vaativan erityistason C saattohoitopalvelujen hankinnasta Terho-säätiön kanssa.

Uudessa neuvotellussa sopimuksessa sopijapuolina ovat HUSin lisäksi Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupungit. Sopimuksen mukaan Terhokoti toimii HUS alueen vaativan erityistason saattopalvelujen tuottajana. Terhokoti on osa Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien saattohoitoketjua siten, että HUS myöntää maksusitoumukset alueen vaativan erityistason potilaiden vuodeosastohoitoon, minkä lisäksi kaupungit voivat suoraan ohjata erityistason potilaita Terhokotiin. Sopimus koskee Terhokodin vuodeosastohoitoa, joka käsittää 17 potilaspaiikkaa. HUSin palliatiivisen keskuksen ylilääkäri myöntää maksusitoumuksen Terhokodin vuodeosastohoitoon. Potilaiden sisäänotosta ja hoitoon tulojärjestyksestä päättää Terhokodin ylilääkäri.

Saattohoito jaotellaan kolmeen tasoon (A, B ja C), joista A taso vastaa yleisesti kaikissa terveydenhuollon ja sosiaalitoimen yksiköissä annet-

tavaa saattohoitoa, B taso erityistason saattohoitoa ja C tasolla (saattohoitokodit ja Yliopistosairaaloitten palliatiiviset yksiköt) vaativaa erityistason. B- ja C tasolla henkilökunnalla tulee olla perusopintojen jälkeistä palliatiivisen lääketieteen/saattohoidon koulutusta. Vastuulääkärillä tulee olla palliatiivisen lääketieteen pätevyys ja hoitohenkilökunnalla palliatiivisen hoidon/saattohoidon koulutusta ja kokemusta. Saavutettavuus on ympärivuorokautista.

Perustason (A) saattohoidolla tarkoitetaan kuolevia potilaita, joiden oireiden hoito tai muu tuki ei vaadi erityistoimia. Tällaisia voivat olla dementoiviin sairauksiin kuolevat potilaat ja monisairaavat vanhukset, joiden elämänlaadun takaaminen ei vaadi jatkuvaa lääkärin valvontaa. Erityistason (B) saattohoitoa tarvitsevat potilaat, joilla on nopeasti etenevä tai monioireinen sairaus, jonka hoito vaatii erityisosaamista ja hoidon saatavuutta ympärivuorokautisesti. Vaativan erityistason (C) saattohoidosta on kyse moniongelmaisilla potilailla, joilla on vaikeahoitoisia oireita, vaikeaa psykososiaalista tai eksistentiaalista kärsimystä, sopeutumisvaikeuksia tai sosiaalisesti haastava tilanne (esimerkiksi pienten lasten vanhemmat, nuori potilas, aivokasvainpotilaat) tai saattohoitovaihe edellyttää erityisosaamista/toimenpiteitä kuten hengityksen tukemista tai sedaatiota (esimerkiksi ALS-potilaat, pään ja kaulan alueen syöpäpotilaat). Sopimuksen kohteena olevat palvelut ovat vaativan erityistason (B ja C) saattohoitopalveluja. Sopimuksen kohteena olevat palvelut ovat HUSin osalta vaativan erityistason C palveluja ja kaupunkien osalta vaativan tason B palveluja sekä vaativan erityistason C palveluja, jos kaupungilla on tällainen potilas hoidettavana. Potilaiden yhdenvertaisuuden turvaamiseksi potilaiden ohjaus Terhokotiin perustuu kaikkien sopijapuolten kannalta yhtenäisiin, yhdessä määriteltyihin lääketieteellisiin ja sosiaalisiin kriteereihin.

Uudessa sopimuksessa on lisäksi tarkoitus määritellä yhteistyön rakenteet aiempaa tarkemmin HUSin, kaupunkien ja Terho-säätiön välille. Yhteistyötä seuraamaan ja kehittämään esitetään asetettavaksi sekä ohjausryhmä että lääketieteellinen yhteistyöryhmä. Kumpaankin tulee edustus kaikista yhteistyön osapuolista. Ohjausryhmän vastuulle kuuluvat yhteistyön taloudelliset-hallinnolliset kysymykset ja lääketieteellisen yhteistyöryhmän vastuulle palveluiden sisältö ja käytön seuranta, palveluiden yhdenvertainen ja tarkoituksenmukainen kohdentuminen ja palveluiden kehittäminen vastaamaan mahdollisimman hyvin tarpeita.

Kyseessä on julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) luvun 12 mukainen sosiaali- ja terveyspalvelujen hankinta. Sopimus on voimassa kolme (3) vuotta voimaantulosta ja sopimusta voidaan jatkaa kahden (2) vuoden optiokaudella.

Palveluiden laskutus perustuu vuosikustannusmalliin, jossa palveluntuottaja veloittaa palvelusta kiinteän vuosihinnan 2 499 000 euroa, joka oikeuttaa käyttämään keskimäärin 14 hoitopaikkaa Terhokodissa. Näistä HUSin osuus on 11,5 paikkaa, Espoon 0,5 paikkaa, Helsingin 1,5 paikkaa ja Vantaan 0,5 paikkaa.

Vuosikustannus jakautuu vastaavasti HUSin ja kaupunkien kesken siten, että HUSin osuus on 2 152 000 euroa, Espoon osuus 69 400 euroa, Helsingin osuus 208 200 euroa ja Vantaan osuus 69 400 euroa. Sekä HUS että kaupungit tekevät kukin oman hankintapäätöksensä omasta laskennallisesta osuudestaan sopimus- ja optiokaudelle.

Koska neuvoteltu ratkaisu perustuu kalenterivuosille määritettyyn hintaan, on mallin soveltaminen tarkoitus aloittaa vuoden 2021 alussa.

Esityslistan liitteinä ovat hankintaa koskeva palvelusopimusluonnos ja palvelusopimuksen liitteinä 1–3 olevat vaativan erityistason saattohoidon palvelukuvaus, potilasohjauksen lääketieteelliset ja sosiaaliset kriteerit ja vuosikustannusmalli ja laskutustiedot.

Suorahankinnan peruste

Hankintalain 40 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan hankintayksikkö voi valita suorahankinnan, jos teknisestä tai yksinoikeuden suojaamiseen liittyvästä syystä vain tietty toimittaja voi toteuttaa hankinnan; lisäedellytyksenä on, että järkeviä vaihtoehtoisia tai korvaavia ratkaisuja ei ole, eikä kilpailun puuttuminen johdu hankinnan ehtojen keinotekoisesta kaventamisesta.

Terho-säätiön kohdalla kyse ei ole varsinaisesti teknisestä tai yksinoikeuteen rinnastuvasta syystä, mutta hankintayksikön käsityksen mukaan millään muulla olemassa olevalla tai mahdollisesti perustettavalla toimijalla ei ole sellaista kyvykkyyttä, jota palvelujen tuottaminen edellyttää, ja tilanne näin rinnastuu hankintalain 40 § 2 momentin 2 kohtaa vastaavaan tilanteeseen.

Teknisistä syistä johtuvaa yksinoikeutta on perusteltu hankintadirektiivin (2014/24/EU) johdanto-osan 50 kappaleessa seuraavasti: ”Jos yksinoikeus johtuu teknisistä syistä, ne olisi määriteltävä tarkasti ja perusteltava tapauskohtaisesti. Niihin voitaisiin sisällyttää esimerkiksi se, että muun talouden toimijan on teknisesti lähes mahdotonta saavuttaa vaadittu suoritustaso tai että on tarpeen käyttää erityistä tietotaitoa, välineitä tai keinoja, joita ainoastaan yhdellä talouden toimijalla on käytettävissään. Tekniset syyt voivat aiheutua myös erityisistä yhteentoimivuusvaatimuksista, joiden on täyttyttävä, jotta varmistettaisiin hankittavien rakennusurakoiden, tavaroiden tai palvelujen toimivuus.”

Sopimuksen kohteena olevien palveluiden tuottaminen edellyttää vaativan erityistason palliatiivisen hoidon osaamista ja pitkää kokemusta saattohoitopalveluiden tuottamisesta ja saattohoitokodin ylläpitämisestä. Käytännössä on mahdotonta, että muu toimija voisi saavuttaa nyt Terho-säätiöltä ja Terhokodilta edellytettävän suoritustason ja pystyisi hankkimaan vastaavan tietotaidon tason. Sopimuksen tarkoittamien palvelujen edellyttämä palliatiivisen hoidon osaaminen on suppea erityisosaamisen laji, ja HUS terveydenhuoltoalan toimijana ja kouluttajana pystyy arvioimaan sitä, että tällaista osaamista ei ole ylipäättään markkinoilla saatavissa. Koska palvelu tuotetaan pääkaupunkiseudun ja Uudenmaan alueen potilaita varten, pitää palvelutuotannon myös sijaita potilaiden asuinpaikkojen läheisyydessä. Käytävissä olevien tietojen perusteella ilmeistä on, että kilpailutuksen järjestäminen sopimuksen tarkoittamista palveluista ei johtaisi lopputulokseen.

Sopimuksen tekeminen nyt kyseessä olevassa hankinnassa on välttämätöntä, koska Terhokodilta ostettavia palveluita tarvitaan HUSin ja hankinnassa mukana olevien kaupunkien järjestämisvastuulla olevien terveydenhuollon palveluiden tuottamiseen.

Suorahankinnasta ilmoittaminen ja sopimuksen solmiminen

Yhteishankintayksikkö toimittaa tämän päätöksen perusteella suorahankintaa koskevan ilmoituksen julkaistavaksi julkisten hankintojen sähköisessä ilmoituskanavassa Hilmassa osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi. Osapuolia sitova sopimus ei synny tämän päätöksen tiedoksiannolla vaan vasta, kun osapuolet ovat allekirjoittaneet hankinnasta sopimuksen. Hankintasopimus tullaan tekemään vasta sen jälkeen, kun hankintalain (1397/2016) 131 §:n mukainen suorahankintaa koskeva määräaika on umpeutunut. Hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua ilmoituksen julkaisemisesta Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Toimivalta

Hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 3 kohdan mukaan toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomaisen päättää hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita. Sosiaali- ja terveyslautakunta on 4.2.2020 § 19 päättänyt sosiaali- ja terveystoimialan viranhaltijoiden hankintavaltuuksista siten, että toimialajohtajan osalta vahvistettu hankintaraja on 1 000 000 euroa. Nyt tehtävän Terho-säätiön tuottaman saattohoidon hankinnan kokonaisarvoksi on arvioitu 1 040 000 euroa, mistä syystä lautakunta päättää asiasta.

Sopimuksen allekirjoittaminen

15.12.2020

Asia/4

Hallintosäännön 24 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan toimielimen päätöksiin perustuvat asiakirjat allekirjoittaa esittelijä, ellei toimitin toisin päättä. Sosiaali- ja terveyslautakunnan esittelijä on sosiaali- ja terveys-toimialan toimialajohtaja, joka allekirjoittaa tämän päätöksen perusteella solmittavat sopimukset sekä päättää sopimusten irtisanomisista tai purkamisista hankinnassa.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Laura Pikkarainen, johtajalääkäri, puhelin: 310 42617
laura.pikkarainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Palvelusopimusluonnos
- 2 Palvelusopimusluonnos (henkilötiedot suojattu)
- 3 Vaativan erityistason saattohoidon palvelukuvaus
- 4 Potilasohjauksen lääketieteelliset ja sosiaaliset kriteerit
- 5 Vuosikustannusmalli ja laskutustiedot

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, sosiaali- ja terveyslautakunta

Otteet

Ote

Terho-säätiö

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, sosiaali- ja terveyslautakunta

Liite 1

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Tiedoksi

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut
HUS-Kuntayhtymä
Vantaan kaupunki
Espoon kaupunki